

**Ειδικό Κέντρο Εκπαίδευσης Εφαρμογής Προγράμματος
Προληπτικής Εξέτασης Μαθητών για Σκολίωση & λοιπές
Σπονδυλικές Παραμορφώσεις**

Τμήμα Ορθοπαιδικής και Τραυματολογίας ΓΝΠ «ΤΖΑΝΕΙΟ»

Ταχυδρομική Διεύθυνση Τζαννή & Αφεντούλη 1, Πειραιάς, ΤΚ 185 36

Διευθυντής προγράμματος: Συντονιστής Δ/ντης Δρ Θεόδωρος Β Γρίβας

Πρόγραμμα εκπαίδευσης

Πληροφορίες

Δρ Θεόδωρος Β Γρίβας: **210 4592391, 6944897585**

& Κα Βάγια Στεργίου: 201 4592392

A. θεωρητική εκπαίδευση

- εξοικείωση με τα ακόλουθα:

I | Διοικητικά και θέματα Διαχείρισης του προγράμματος

- Τον τρόπο που λαμβάνεται - αποκτάται η άδεια από

α) Τη Διοίκηση του Νοσοκομείου και

β) το Υπουργείο Παιδείας για να πραγματοποιείται η εξέταση των παιδιών στα σχολεία.

- Την οργάνωση της ομάδας των εξεταστών, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει ορθοπαιδικούς χειρουργούς, επισκέπτες υγείας, φυσιοθεραπευτές, νοσηλευτές όπου αυτοί είναι διαθέσιμοι ή συναδέλφους άλλων συναφών επαγγελματιών υγείας.

- Τα θέματα για τα οποία η ομάδα πρέπει να είναι κατάλληλα εκπαιδευμένη για την πραγματοποίηση του προγράμματος.

- Τις μεθόδους για την επικοινωνία με τον διευθυντή του σχολείου, που είναι μια σημαντικότερη διαδικασία για την επιτυχία του προγράμματος.

- Εκπαίδευση στην συμπεριφορά της παιδικής και εφηβικής ηλικίας των μαθητών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Εδώ είναι απαραίτητη η συμμετοχή ψυχολόγου.

- Τη διαχείριση των διαφόρων εντύπων που πρέπει να συμπληρωθούν (πρωτόκολλα, γράμμα προς τους γονείς για συναίνεση προς εξέταση του παιδιού κτλ).

- Πώς να εξετάζονται τα παιδιά και πώς χρησιμοποιούνται τα διάφορα όργανα που χρησιμοποιούνται στο School Screening όπως το σκολιόμετρο (scoliometer), η κλίμακα βάρους σώματος και το μέτρο ύψους.
- Τη λήψη αποφάσεων για το χρόνο και τη συχνότητα πραγματοποίησης της εξέτασης ανάλογα των υπαρχόντων συνθηκών, (για παράδειγμα, τη σωστή ημέρα και χρονική περίοδο του προγράμματος, προκειμένου να μη διαταραχθεί το εκπαιδευτικό πρόγραμμα των παιδιών).
- Τη διαχείριση της συλλογής δεδομένων, την επεξεργασία και την ανάλυση των.
- Το συνιστάμενο τρόπο παρακολούθησης όσων παιδιών χρειαστεί, (αυτά που εμφανίζουν κορμική ασυμμετρία και κινδυνεύουν να αναπτύξουν σκολίωση ή αυτά που έχουν ήδη αναπτύξει σκολίωση), συμπεριλαμβανομένης της παραπομπής των στο Ιατρείο Σκολίωσης για την επαναξιολόγηση και την πιθανή έναρξη συντηρητικής θεραπείας.
- Την ενημέρωση της κοινότητας όσο αφορά την ιδιοπαθή σκολίωση με ειδικές παρουσιάσεις, ομιλίες κ.λπ.

2 | Θεωρητική Επιστημονική Εκπαίδευση για τις σχετιζόμενες παθήσεις με το πρόγραμμα

Η θεωρητική εκπαίδευση θα πραγματοποιείται από τον Διευθυντή του προγράμματος Συντονιστή Διευθυντή του Τμήματος Ορθοπαιδικής και Τραυματολογίας Δρ. Θεόδωρο Β. Γρίβα, τους συνεργάτες του όπως επίσης και από ειδικούς στο αντικείμενο προσκεκλημένους σε ειδικά μαθήματα στα πλαίσια του εκπαιδευτικού προγράμματος. Το πρόγραμμα θα πραγματοποιούνται στο αμφιθέατρο του Γενικού Νοσοκομείου Πειραιά «Τζάνειο», σε ώρες που δεν θα παρακωλύουν την κανονική λειτουργία του Νοσοκομείου και του Τμήματος Ορθοπαιδικής και Τραυματολογίας.

Την Θεωρητική εκπαίδευση θα μπορεί να την παρακολουθήσει δωρεάν και κάθε ενδιαφερόμενος όπως και οι επιλεγμένοι για την πλήρη παρακολούθηση του προγράμματος. Αυτοί οι ενδιαφερόμενοι, αν επιθυμούν, εκτός από το όφελος της επιμόρφωσης στο αντικείμενο, μπορούν να πάρουν πιστοποιητικό παρακολούθησης μόνο της θεωρίας χωρίς όμως να έχουν δικαίωμα για λήψη του ειδικού διπλώματος του προγράμματος.

Την θεωρητική εκπαίδευση όπως βεβαίως και την πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτικό να την παρακολουθήσουν πλήρως χωρίς απουσίες όλοι οι συμμετέχοντες.

Το πρόγραμμα της Θεωρητικής Επιστημονικής Εκπαίδευσης εριγράφεται σε ειδικό παράρτημα κατωτέρω.

B. Πρακτική Άσκηση.

Οι ενδιαφερόμενοι για να αποκτήσουν το παρεχόμενο ειδικό δίπλωμα υποχρεούνται:

- ο στη πλήρη παρακολούθηση της θεωρητικής εκπαίδευσης

- ο στην πλήρη συμμετοχή στην πρακτική άσκηση με τη συμμετοχή τους απαραίτητα για δύο σχολικά έτη στο πρόγραμμα του School Screening του Ορθοπαιδικού Τμήματος του Γενικού Νοσοκομείου Πειραιά «Τζάνειο» και
- ο στην προγραμματισμένη παρακολούθηση του Ιατρείου Σκολίωσης του Τμήματος Ορθοπαιδικής και Τραυματολογίας του ΓΝΠ «Τζάνειο».

Μετά το επιτυχές πέρας του προγράμματος εκπαίδευσης και την επιτυχή συμμετοχή στις εξετάσεις, θα χορηγείται **ειδικό δίπλωμα** παρακολούθησης υπογεγραμμένο από τον Διευθυντή του προγράμματος Συντονιστή Διευθυντή του Τμήματος Ορθοπαιδικής και Τραυματολογίας του ΓΝΠ «Τζάνειο» Δρ. Θεόδωρο Β. Γρίβα που θα πιστοποιεί ότι έχουν εκπαιδευτεί να οργανώνουν και να πραγματοποιούν το πρόγραμμα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα 1

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΕΙΕΣ

- 1. Εκπαιδευτικές ώρες.** Μηνιαίως θα γίνονται δύο δίωρα μαθήματα ή ένα τετράωρο μάθημα γενικά για τις παραμορφώσεις της σπονδυλικής στήλης και τις διάφορες πτυχές του School Screening, κατά τη διάρκεια του τρέχοντος σχολικού έτους που οι εκπαιδευόμενοι θα συμμετέχουν και στο ετήσιο πρόγραμμα στα σχολεία του Πειραιά. Θα γίνονται τόσα μηνιαία μαθήματα όσοι είναι και οι σχολικοί εκπαιδευτικοί μήνες, (36 ώρες).
- 2. Χώρος εκπαίδευσης.** Τα μαθήματα θα γίνονται στο αμφιθέατρο του Γενικού Νοσοκομείου Πειραιά «Τζάνειο», μετά το πρωινό ωράριο εργασίας του Νοσοκομείου.
- 3. Εκπαιδευτές. Α)** Για το ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ εκπαιδευτές είναι ο Διευθυντής του προγράμματος Συντονιστής Διευθυντής του Τμήματος Ορθοπαιδικής και Τραυματολογίας Δρ. Θεόδωρος Β. Γρίβας και συνεργάτες όπως επίσης προσκεκλημένοι εξειδικευμένοι συνάδελφοι στο αντικείμενο της ομιλίας των. **Β)** Για Πρόγραμμα Πρακτικής Εκπαίδευσης εκπαιδευτές είναι ο Δρ. Θεόδωρος Β. Γρίβας και η κα Χριστίνα Μαζιώτη, επισκέπτρια υγείας του «Τζάνειου» ΓΝΠ.
- 4. Εκπαιδευόμενοι.** Οι εκπαιδευόμενοι θα είναι πέντε σε κάθε σειρά ανά έτος. Αυτοί θα μπορεί να είναι: ιατροί ειδικοί ή ειδικευόμενοι ορθοπαιδικοί, φυσίατροι, φυσιοθεραπευτές, επισκέπτες υγείας, νοσηλευτές και κάθε άλλος ενδιαφερόμενος σχετικός με συναφή επαγγέλματα υγείας. Οι υποψήφιοι για την παρακολούθηση του προγράμματος πρέπει να υποβάλλουν στην γραμματεία του ειδικού κέντρου εκπαίδευσης αίτηση, θα προσκομίσουν ένα σύντομο βιογραφικό σημείωμα και μια συστατική επιστολή από τον διευθυντή ή προϊστάμενό τους. Η πιστοποιημένη γνώση της Αγγλικής γλώσσας θα είναι ισχυρό κριτήριο επιλογής του υποψήφιου εκπαιδευόμενου. Τέλος θα ακολουθήσει συνέντευξη των υποψηφίων, από τον Διευθυντή του προγράμματος Συντονιστή Διευθυντή του Τμήματος Ορθοπαιδικής και Τραυματολογίας Δρ. Θεόδωρο Β. Γρίβα, ο οποίος επιλέγει τους εκπαιδευόμενους της ομάδας εκπαίδευσης.
- 5. Έλεγχος εκπαίδευσης.** Μετά από την πλήρη συμμετοχή των εκπαιδευόμενων στο πρόγραμμα θα γίνεται με:
 - ο α) **επί του σκέλους της θεωρητικής εκπαίδευσης** με γραπτές εξετάσεις το σύστημα των πολλαπλών ερωτήσεων και
 - ο β) **επί του σκέλους της πρακτικής άσκησης** με συμπλήρωση πλήρους συμμετοχής στο πρόγραμμα School Screening του Τμήματος Ορθοπαιδικής και

Τραυματολογίας του ΓΝΠ «Τζάνειο» και στην **προγραμματισμένη παρακολούθηση** του Εξωτερικού Ιατρείου Σκολίωσης του ιδίου Τμήματος.

6. **Η γραμματειακή υποστήριξη** θα παρέχεται από τη Γραμματέα του τμήματος Ορθοπαιδικής και Τραυματολογίας κα Βάγια Στεργίου, τηλ: 210 4592392.
7. Επικαιροποιημένες γενικές πληροφορίες για το πρόγραμμα αναρτώνται στο **website του προγράμματος**, το οποίο βρίσκεται στο website του «Τζάνειου» Νοσοκομείου. Η είσοδος σε αναρτήσεις που περιέχουν ειδικής φύσεως πληροφορίες που αφορούν τους επιλεγμένους εκπαιδευόμενους, γίνεται από αυτούς στο ειδικό box του website χρησιμοποιώντας τα προσωπικά τους στοιχεία (log-in credentials).

Παράρτημα 2

Α. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

1. Μέρος πρώτο

- Εισαγωγή - ιστορική αναδρομή στα προγράμματα μαζικού σχολικού έλεγχου σκολίωσης (School Screening) στην Ελλάδα και την αλλοδαπή.
- Ορισμοί.
- Επιδημιολογία - η μεγάλη προσφορά του School Screening.
- Επιδημιολογία- σχέση με το γεωγραφικό πλάτος και την εμμηναρχή.
 - Επιδημιολογικές έρευνες που έγιναν στην Ελλάδα- καταγραφή.
- Αιτιολογία ιδιοπαθούς σκολίωσης.
- Μηχανική και Παθοφυσιολογία ιδιοπαθούς σκολίωσης.

- Σύγχρονα συστήματα και υποσυστήματα κατάταξης της ιδιοπαθούς σκολίωσης.
- Φυσική ιστορία ιδιοπαθούς σκολίωσης και προγνωστικοί παράγοντες.
- Διάγνωση - Κλινική εξέταση - επιφανειογραφία (surface topography).
- Διάγνωση - Απεικονιστική εκτίμηση:
 - ακτινογραφία – double rib contour sign (DRCS), rib index (RI)
 - CT
 - MRI
 - Τρισδιάστατες απεικονίσεις (μηχάνημα IOS)
- Θεραπεία:
 - Πρόληψη – School Screening
 - Συντηρητική Θεραπεία
 - ειδικές ασκήσεις – ενδείξεις για ασκήσεις
 - θεραπεία με κηδεμόνα ενδείξεις και αποτελέσματα
 - κηδεμόνες χρησιμοποιούμενοι στην Ευρώπη και ΗΠΑ
 - Χειρουργική Θεραπεία και αποτελέσματα
- Κύφωση

2. Μέρος δεύτερο

Οργάνωση - ρόλοι - μέθοδοι · κριτήρια στην εκτέλεση του School-Screening. Τι γίνεται πριν και μετά την εξέταση στο σχολείο;

- Το πρότυπο οργάνωσης για μαζικό σχολικό προληπτικό έλεγχο σκολίωσης (School-Screening) στο “Θριάσιο» Νοσοκομείο και το ΓΝΠ «Τζάνειο».
- Ο ρόλος των επισκεπτριών υγείας στο School-Screening.
- Μέθοδοι Καταγραφής - Τεκμηρίωσης - Δοκιμασία Επίκυψης.

- Ποια Θέση είναι πιο Δόκιμη για Screening, η Πρόσθια Κάμψη σε Όρθια ή σε Καθιστή Θέση; Σημασία αυτών των δύο θέσεων εξέτασης.
 - Οβελιαία αποτύπωση της σπονδυλικής στήλης και εντοπισμός χαρακτηριστικών ανατομικών σημείων.
- Κριτήρια παραπομπής για επανεξέταση των παιδιών (referrals) στο Ιατρείο Σκολίωσης.
- Ποσοστό και λόγοι μη προσέλευσης των προσκεκλημένων για επανεξέταση παιδιών. Μπορεί η μη προσέλευση να μειωθεί; Ο ρόλος των εξεταστών και του ψυχολόγου.
- Κριτήρια έναρξης θεραπείας στα προσκαλούμενα για επανεξέταση παιδιά μετά από School-Screening.
- Σχετικά με το κόστος του School-Screening.
- Αποτελέσματα της διακοπής εκτέλεσης των προγραμμάτων School-Screening στον διεθνή χώρο - Η Άποψη να μη Γίνεται το School-Screening.
- Θέση των πλέον έγκριτων διεθνών επιστημονικών οργανώσεων (SRS, AAO, POSNA, κλπ) επί της πραγματοποίησης των προγραμμάτων School-Screening- Γιατί πρέπει να συνεχιστεί το School-Screening.
- Το εκκρεμές μετατοπίζεται παγκοσμίως ταλαντευόμενο πλέον στην θετική γνώμη να πραγματοποιείται το School Screening: πολιτικές διαλογής για έγκαιρη ανίχνευση και θεραπεία της ιδιοπαθούς σκολίωσης - τρέχουσες απόψεις και συστάσεις
- Η μεγάλη προσφορά του School Screening στην έρευνα της αιτιολογίας της ιδιοπαθούς σκολίωσης.
- Τρίπτυχα από τα προγράμματα του schoolscreening στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής.

- Οι διεθνείς ενώσεις των ασθενών με σκολίωση.

Παράρτημα 3

Γενική βιβλιογραφία - Ειδική Βιβλιογραφία για το κάθε μάθημα

- Βιβλιογραφία Ελλήνων Συγγραφέων
- Βιβλιογραφία Αλλοδαπών Συγγραφέων

Η σπουδαιότερη υπάρχουσα βιβλιογραφία θα είναι δυνατό να παρέχεται ηλεκτρονικά στους συμμετέχοντες αλλά θα είναι αναρτημένη επίσης και website του προγράμματος.

Παράρτημα 4

Πρόγραμμα Πρακτικής Εκπαίδευσης

1. Η επίσκεψη στα σχολεία για την πραγματοποίηση του School Screening γίνεται **ημέρα Παρασκευή**. Από την προηγούμενη γίνεται συνεννόηση για την πρωινή ώρα συνάντησης των εξεταστών, το σημείο συγκέντρωσης και τον τρόπο μεταφοράς τους στο σχολείο.
2. Οι επιλεγμένοι εκπαιδευόμενοι παρακολουθούν επίσης το Ιατρείο Σκολίωσης του Τμήματος Ορθοπαιδικής και Τραυματολογίας του ΓΝΠ «Τζάνειο». Αυτό πραγματοποιείται κάθε εργάσιμη ημέρα **Τετάρτη** εκτός τις Τετάρτες που το ΓΝΠ «Τζάνειο» εφημερεύει.